

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง โคลงสุภาษิตอศปกรณา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง โนม่น้ำใจให้เชื่อถือ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ขวนคิดจากบทประพันธ์ (๕)

รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

โคลงสุภาษิตอศปกรณา

อศปกรณา (อิด + สะ + ปะ + ปะ + กะ + ระ + นำ) หมายถึง เรื่องเล่าของอีสป มากจากคำว่า อิศป หรือ อีสป (ชื่อนักเล่านิทาน) + ปกรณัม (คัมภีร์ , หนังสือ , เรื่อง)

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชนิพนธ์แปลนิทานอีสป ๒๔ เรื่อง และทรงพระราชนิพนธ์โคลงสุภาษิตประกอบนิทาน ร่วมกับกวี ๓ ท่าน ได้แก่ พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) พระยาราชสมภารากร และพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงพิชิตปรีชากร

โคลงสุภาษิตอศปกรณา มีรูปแบบเป็นร้อยแก้วประเภทนิทาน มีโคลงสี่สุภาพปิดเรื่อง เรื่องละ ๑ บท

โคลงสุภาษิตอศปกรณาจากนิทานกรีก

นิทานอีสปแปลมาจากนิทานกรีกฉบับภาษาอังกฤษ ซึ่งในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว นิยมอ่านเรื่องแปลจากตะวันตก โดยเฉพาะนิทานอีสป ซึ่งมีคติสอนใจในการดำเนินชีวิต

เรื่องราวของนิทานอีสป เกิดจาก อีสป ที่เป็นทาสชาวกรีก มีร่างกายพิการ แต่มีความสามารถในการเล่านิทานและเป็นคนฉลาด เขามีชีวิตในช่วงศตวรรษที่ ๖ มักเล่านิทานประกอบคติสอนใจ เพื่อให้สตินายและแก้ไขปัญหาหรือเหตุการณ์ที่เลวร้ายได้

ตัวละครในนิทานส่วนใหญ่เป็นสัตว์ ซึ่งใช้เป็นสัญลักษณ์แทนมนุษย์ที่มีพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นนิทานที่สั่งสอนและให้ข้อคิดในด้านศีลธรรม

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ใช้นิทานอีสปเป็นแบบสอนอ่านให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา โดยพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ ทรงแนะนำให้พระยามหาเถรธิติเรียบเรียงนิทาน โดยใช้ภาษาง่าย ๆ สั้น ๆ สำหรับเด็ก

นิทานอีสปเป็นนิทานที่ให้ความเพลิดเพลินและมีคติสอนใจ จึงได้รับความนิยมทุกยุคทุกสมัย ฉะนั้น นิทานอีสปในไทยจึงมีหลายสำนวน แต่ฉบับที่เป็นนิทานในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีเป็นลายลักษณ์อักษรอยู่ที่หอสมุดแห่งชาติ

